

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0307
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 122. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 1-го ЛИПНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 1, 1969 No. 122. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 30 червня 1969

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ПЕРЕВІВ минулу п'ятницю 27 червня ц. р. на святкуванні 10-річчя існування довгого на 2.300 миль Каналу св. Лаврентія, що сполучує водним шляхом ЗСА і Канаду. Ніксон стрінувся з канадійським прем'єром Пієром Елліо Трудо спершу в м. Массені по американському боці, в стейті Ню Йорку, а після того в Монтреалі по канадійському боці, й прославляв у своїй промові приязнь Америки й Канади.

САЛЬВАТОР І ГОНДУРАС ЗІРВАЛИ дипломатичні взаємини, закинувши один одному порушування людських прав та низку інших злочинів. Головними причинами затяжного спору між двома маленькими латинськими державами Середньої Америки була безперервна еміграція людей з біднішого Сальвадору до заможнішого Гондурасу і — пристрасна атмосфера в обох тих країнах, спричинена футбольними розграми.

З ВАШИНГТОНУ ДО МОСКВИ ПЕРЕНЕСУТЬ постійні американсько - совєтські розмови про можливості замирення між Ізраїлем і арабськими державами. Впродовж останніх місяців відбулося 17 таких довгих розмов між асистентом державного секретаря Джозефом Сіско і совєтським амбасадором у Москві Анатолієм Добриніним. В минулому тижні виявилося, що ті розмови були пустою витратою часу, бо совєтський уряд відкинув усі американські суґестії і заявив свою солідарність з непримиримим становищем арабів.

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ЗАТОПИТЬ 12.643 тонн трійливого газу, магазинованого у підземних військових магазинах. Науковці прийшли до висновку, що той газ — перестаріла й недоречна зброя, замість якої винайдено вже кращі. Придумують найкращі технічні способи, як позбутися того смертоносного вантажу, щоб у процесі нищення того газу, що замкнений в сталевих карністрах, не було шкоди для людського життя і здоров'я.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ВІЙСЬКОВИХ СПРАВ ПРИЙНЯЛА 10 голосами проти 7-ох внесок Уряду на призначення 793,500.000 дол. на будову першої станиці протиракетної охорони на американській території. Таких станиць має бути 12 і разом вони мають коштувати 11 більйонів долярів, видаткованих впродовж 10 років. В обох палатах Конгресу, особливо в Сенаті, існує сильна ліберальна опозиція проти того урядового проєкту і тому передбачають палкі дебати на пленумі Сенату, куди прийде та справа.

ШВИДКИЙ ПОЇЗД НЮ ЙОРК - МАЯМІ ВИСКОЧИВ з рейок, при чому коло 150 осіб було поранених, з яких 110 перевезено в різному стані здоров'я до кільканадцяти довколишніх шпиталів. Катастрофа сталася з минулої п'ятниці на суботу, о год. 1:23 по півночі. У поїзді було 600 пасажирів. Поїзд, що складався з 15-ох вагонів, розірвався надвоє. Один духовник помер на удар серця. Катастрофа скоїлася за 12 миль на схід від Вашингтону.

У СВІТІ

ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ І АЛЕКСЄЙ КОСИҐІН ПОЇДУТЬ в половині липня ц. р. до Букарешту в Румунії, щоб підписати з президентом Румунії Ніколаєм Чеушеску, продовження договору приязни. Та їх подорож має перш за все на цілі заманіфестувати перед зовнішнім світом, зокрема перед міжнародними комуністами, що між СССР і Румунією існують якнайкращі сусідські взаємини, дармащо Румунія не погодилась на совєтську інвазію до ЧССР і разураз підкреслює свою незалежність від Москви.

ФРАНЦІЯ ПЕРЕВІРИТЬ своє становище супроти Ізраїлю — заявив новий її прем'єр Жак Шабан Дельма, ствердивши на пресовій конференції, що проголошене президентом де Ґоллем „ембарґо" (заборона вивозу) на зброю до Ізраїлю мало за головну ціль вплинути на всі інші держави, щоб вони також не висилали зброї на Близький Схід. Коли, мовляв, покажеться, що інші держави не пішли за прикладом Франції, то Франція відкличе заборону щодо вивозу зброї до Ізраїлю. Насправді, де Ґолль виразно казав, що хоче „покарати" Ізраїль за його аґресію проти арабів.

У ФРАНЦІЇ ПРОГОЛОШЕНО амнестію в цілому ряді різних провин. Тією амнестією охоплені всі минулорічні демонстранти, головно студенти, як також коло пів мільйона мотористів, покараних різними карами за провини проти приписів моторового руху.

АМБАСАДОР ЕЛСВОРТ БАНКЕР У САЙҐОНІ ПІДПИСАВ новий акт американської даровизни Південному В'єтнамові: ЗСА призначили 10 мільйонів дол. на переведення в Південному В'єтнамі земельної реформи, яка наділить землею 800.000 безземельних селян. Окремо ЗСА пришлють Південному В'єтнамові дальших 150.000 тонн рижу вартости 25,500.000 дол.

НА СОЛОВЕЦЬКОМУ ОСТРОВІ МАЮТЬ перетворити колишній страхітливий кацет на „туристичний центр". У 1923 році, на початках великого большевицького терору, умови в тому кацеті були такі, що в'язень міг пережити лише кілька років. У 1940 р. кацет закрили. З теперішнім проєктом зробити Соловки атракцією для чужинців виступив на сторінках „Правди" якийсь І. Голованов, очевидно за попереднім порозумінням з сов. владою.

ПРАЗЬКЕ „РУДЕ ПРАВО" ДРУКУЄ дійсні або сфінґовані листи нібн від обурених батьків учнів, яка-то антисовєтська „гістерія" панує в різних чеських школах. Різних учителів і учнів оскаржується в плеканні ненависти супроти Москви.

У ГРЕЦІЇ НАСТАВ гострий спір між урядом прем'єра Георґа Пападопульоса й тамошньою Державною Радою, що її функції подібні до Найвищого Суду в Америці. Грецька Державна Рада натаврувала звільнювання урядом немилих йому суддів, як протиконституційний і нелеґальний акт. Тоді названий вгорі прем'єр „прийняв димісію" голови Найвищої Ради, судді Михайла Стасінопульоса. Однак той суддя оприлюднив заяву, що ніякої димісії він не зголошував і не зголосить. Уряд все одно призначив наступника на його місце.

ТРУОНҐ ДІНЬ ДЗУ має такі нестерпні умови у в'язниці, куди південно - в'єтнамський суд присудив його на 5 років, що йому грозить голодова смерть — твердив його 26-річний син Дейвід Труонґ у своєму виступі в Крайовому Клюбі заморської преси в Ню Йорку. Труонґ Дінь Дзу був найповажнішим суперником теперішнього південно - в'єтнамського президента Нґуєна Ван Тіє в президентських виборах в 1967 році.

Д-р Еґеберґ найменований асистентом секретаря здоров'я

Вашинґтон. — Минулої суботи, 28-го червня, секретар департаменту здоров'я, виховання і доброчинности Роберт Г. Фінч повідомив про найменування д-ра Роджера О. Еґеберґа на асистента секретаря здоров'я, виховання і доброчинности для здоровних і наукових справ. Цей пост є найвищим лікарським постом в Уряді і за нього майже пів року велася тиха боротьба. Секретар Фінч піддержував кандидатуру д-ра Джана Г. Новлеса з Бостону, але кандидатура повинна бути затверджена Сенатом і не було вигляду, щоб таку апробату дістав Новлес. Д-р Еґеберґ є деканом Медичної Школи Південно-каліфорнійського університету. Важливу ролю в номінації на цей пост грає Американська Медична Асоціяція і її опінія, мабуть, перерішила відхилення кандидатури Новлеса, який мав опінію прихильника „соціялізованої медицини". Про вибір кандидатури д-ра Еґеберґа президентом Ніксоном повідомив насамперед в Ню Йорку пресовий секретар Президента Роналд Л. Зіґлер. Опісля у Вашинґтоні секретар Фінч виступив разом з д-ром Еґеберґом та заповів, що „нарешті маємо доктора в домі".

Арґентинська поліція розігнала демонстрантів проти відвідин Рокефеллера

Буенос Айрес. — В неділю 29-го червня до столиці Арґентини прибув спеціяльний висланник президента Ніксона, ню-йоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер і кругло 15,000 поліцистів змобілізовано для охорони перед заповідженими вуличними демонстраціями проти цих відвідин. Такі демонстрації на меншу скалю відбувалися вже перед приїздом губернатора Рокефеллера і в одному випадку поліція вжила слізних газів, щоб розігнати демонстрацію. Це трапилося під час похорону одного з лівих робітничих провідників в неділю, 29-го червня, який згинув під час подібної демонстрації попереднього дня. Ця поїздка Рокефеллера є останньою з його відвідин в Південній Америці з доручення президента Ніксона, щоб на місці перевірити відношення латино-американських країн і народів до З'єднаних Стейтів Америки.

Помер кол. конґолійський прем'єр Мойсе Чомбе

Альжир. — Альжирський уряд проголосив, що в минулу неділю 29 липня помер колишній президент автономної конґолійської провінції Катанґа й колишній прем'єр Конґа Мойне Чомбе, у віці 49 років, діставши під час сну удар серця. У державному перевороті в Конґо в 1947 році скинули з влади Мойсе Чомбе, який виїхав на еміґрацію до Еспанії. Внедовзі після того, коли він летів понад Середземним морем в приватній подорожі, один араб, стероризувавши пільота, скерував літак до Альжиру, де арештували Мойсе Чомбе й ув'язнили його. Новий конґолійський президент Жозеф Мобуту, засудивши Мойсе Чомбе заочно на смерть домагався видачі його, але внаслідку інтервенції збоку багатьох інших держав — його залищено в Альжирі, ніби у в'язниці, насправді в віллі з усіма вигодами. Мойсе Чомбе здобув собі міжнародний розголос своїм завзятим послідовним становищем проти совєтських затій і всіх комуністичних впливів у Конґо.

Знову можна їхати до Чехо-Словаччини

Як повідомила чехо-словацька газета „Свободне Слово" від 9. 6. 69, чехо-словацький уряд має намір відновити практику видачі віз на границі, а також внести полегшення для в'їзду в ЧССР. Крім того чехо-словацький уряд має скасувати постанови, котрі обмежували виїзд чехо-словацьких громадян закордон. В загальному має бути пожвавлений туристичний рух до ЧССР. Ця вістка цілком правдоподібна, бо на обмеженні руху Чехо - Словаччина тратила великі прибутки.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ВІДВІДАЄ 5 АЗІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ І РУМУНІЮ

Вашинґтон. — Офіційно проголошено, що президент Ричард Ніксон буде від 25 липня по 3 серпня поза З'єднаними Стейтами. 16 липня він обідатиме в Кейп Кеннеді на Флориді разом з трьома астронавтами, що вилетять в той же день у подорож на Місяць. Це будуть Ніл Армстронґ, підполк. Майкел Коллінс і полк. Едвін Олдрин. Вони повинні вернутися з тієї історичної подорожі 23 липня і тоді Президент очікуватиме їх повороту на літаконосці „Горнет" недалеко місця на океані, на якому вони повинні приземлитись. Після того Президент полетить до 5-ох азійських держав: Філіппін, Індонезії, Таї (Сіяму), Індії і Пакістану. Майже одночасно державний секретар Вілліям Роджерс, який товаришитиме Президентові тільки до Філіппін і Індонезії, відвідає Японію, Південну Корею, Тайвань (Формозу), Австралію і Нову Зеляндію. У поворотній дорозі Президент зупиниться з відвідинами у Румунії. Це буде напереломі липня і серпня. 3-го або 4-го серпня ц. р. президент Ніксон повернеться до Вашинґтону. Цю програму складено у передбаченні, що коли б той лет закінчився трагедією, то у вищенаведеному пляні прийшли б якісь зміни.

Подорож президента Ніксона до Румунії знаменна передусім фактом, що це вперше після закінчення другої світової війни президент ЗСА відвідає комуністичну країну. Румунія старалася наполегливо, щоб Р. Ніксон погодився приїхати туди. Це одинока країна, яка зберігає добрі взаємини буквально з усіма взаємно розсвареними державами: з Москвою, Пейпінґом і Вашинґтоном, з Ізраїлем і його арабськими сусідами, із Східньою і Західньою Німеччиною. Відвідини Ніксона підкреслять ту невтральність Румунії та задемонструють, що й Америка рада зберігати добрі зв'язки з дійсно невтральними державами, які дбали б за свою незалежність від будь-котрого комуністичного центру. За тиждень перед приїздом Р. Ніксона до Букарешту будуть там совєтські „вожді" — Леонід Брежнєв і Алексєй Косиґін. Однак Ніксон не стрінеться з ні одним із них. З американського боку пригадано, що Президент Ніксон, не відмовившись у принципі від зустрічі з совєтським прем'єром Алексєєм Косиґіним, заявив був, що така зустріч мусить бути докладно приготована і скінчитися якимсь конкретним позитивним ділом. Ричард Ніксон був у Румунії останнім разом в 1967 році, як приватний громадянин. Він все одно конферував тоді з румунським президентом Ніколаєм Чеушеску. Відвідини Ніксона у 5-ох азійських державах мають на цілі — твердить преса — запевнити ті держави, що Америка навіть після В'єтнамської війни не залишить на призволяще вільні країни Азії і що вона близько зацікавлена волею і безпекою південно-азійських і далеко-східніх вільних країн. Совєтський „ТАСС" подав коротку вістку про подорож Ніксона без ніяких коментарів.

Ворог безуспішно бомбардує військовий табір у Південному В'єтнамі

Сайґон. — Заступник головного команданта американських збройних сил у В'єтнамі, генерал Вілліям Б. Россон, прилетів відвідати віддалений від Сайґону на 280 миль військовий табір біля містечка Беньєт, який від кругло 50-ох днів знаходиться під майже безперервним артилерійським та мінометним вогнем ворога. Камуністи північно - в'єтнамські й повстанські вояки, залягли на довкільних залісених горбах, звідкіля разураз обстрілюють Таньєт. Шкоди від того постійного бомбардування невеликі тому, що все життя в тому таборі пішло — під землю, а глибокі бункри й окопи дають воякам достатню забезпеку. Американське летунство, включно з супер - фортецями Б-52, засипують ворожі позиції своїм вогнем, який теж не спричиняє ворогові великі шкоди, бо ворог залят у бункрах і окопах. Табір в Беньєт був кругло місяць відрізаний від світу, але американські панцерні колони вже перервали ту облогу.

УКРАЇНКИ ФРАНЦІЇ В ПОКЛОНІ АННІ ЯРОСЛАВНІЙ

Париж. — Ще не було випадку, щоб якась жіноча імпреза не вдалася! То ж, очевидно, мусіла вдатися проща-прогулька Союзу Українок Франції, разом із численними симпатиками і приятелями, до Санлісу в неділю 22 червня 1969 року.

Думка про відбуття цієї прогульки нуртувала в нас від початку 1969 р., адже це рівно 920 років від прибуття до Франції великої князівни Анни Ярославни, і цю дату годилося українським жінкам відзначити. Одначе, безпосереднім поштовхом, треба признатись, була вістка, що в далекому Ню Йорку готується прапрем'єра першої еміґраційної опери — „Анна Ярославна". Тому й рішили відбути нашу імпрезу майже в тому ж часі, коли за морем проходила вистава опери.

Щасливі події, як і нещасливі, звичайно проходять парами, якщо не гуртами. Для авторки цих рядків щасливо „синхронізувалася" ще одна подія, а саме, що рівночасно в двох кінцях світу почали друкувати її оповідання про кн. Анну Ярославну „Королева", і саме перше число прилетіло з-за моря перед самою прогулькою (Софія Наумович: „Королева", вид. „Ластівка" Мельборн-Аделаїда, 1969 р.; „Аванґард", вид. ЦК СУМ, Брукселя, Бельгія, ч. 1 (89), 1969 р.).

Серед ряду сірих, холодних і дощових днів, неділя 22 червня була винятково соняшна, тепла і погідна, — доказ, що сама природа сприяла нашій прогульці. Винайманий великий автобус, що виїхав точно в 9 год. ранку зі „Скверу Тараса Шевченка" в Парижі, переїздив попри Бурже і Сарсель, щоб позбирати по дорозі половину паломників. Інші приїхали власними автами просто на місце.

Службу Божу за Анну Ярославну відправили о. Йосип Андріїшин та о. кан. Бачинський, який виголосив теж проповідь. „Такими прощами в нашу історію, еміґрація бороняться перед психічним заломанням" — сказав о. Канонік, розказуючи прочанам, що цей саме монастир, у церкві якого молимося сьогодні, — фундувала наша княгиня перед 900-ти роками. Після Служби Божої подалися всі учасники під пам'ятник Анни Ярославни, що стоїть у притворі монастиря. На ньому — французька королева тримає в руці макету своєї фундації. На жаль підпис на пам'ятнику, виритий у камені, носить давну назву „Ан де Рюсі — рен де Франс". На наше прохання, о. адміністратор заліпив слово „Рюсі" написом „Київ", і щойно тоді голова Союзу Українок п-ні Анна Пастернак змогла покласти до стіп Королеви китицю червоних рож, які привезла п-ні Л. Кульчицька зі Сарселю. Підкріпившись у монастирській їдальні, прочани чекали на „доповідь", як це було заповіджено в оголошеннях. Одначе управа „Союзу Українок" вирішила, щоб авторка „Королеви" прочитала декілька розділів зі своєї книжки, замість доповіді, яка в такий гарний день, та ще й після обіду, напевно була б томила слухачів. Думка була добра і лухачі з великим зацікавленням вислухали декілька епізодів з життя Анни Ярославни, зокрема ж про її пізнішу приґоду із викраденням та насильним вінчанням, після смерти Короля Анрі І, та, зокрема, опис коронації й відомого підпису „Анна — реґіна".

Залишилося ще кілька годин до повороту, тож учасники поспішили оглянути ще руїни королівського замку, який збудував Гюґ Капет 987 р. і в якому, очевидно, жила Анна Ярославна, коли перебувала в Санлісі.

Сам вид цих старовинних руїн, які творять справжню гордість міста, прекрасно відтворив в уяві слухачів „доповіді" оці події, що проходили довкола замку перед 900 роками, та яких героїнею була наша Анна Ярославна. Надобавок (і на наше щастя!) — цього дня в Санлісі відбувалося небуденне свято. З нагоди заключення „жеюмеляж-у" (братерства) поміж містами Санліс у Франції та Лянґенфельдом у Німеччині, у Санліс приїхало багато німців із Лянґенфельду, а санліська молодь відтворювала історичні відвідини німецького Короля Карла IV зі сином Вячеславом, які прибули сюди 1378 р. на запрошення дюка де Буґонь — тодішнього пана цієї околиці.

І хоч ці королівські відвідини мали місце 300 років після смерти Анни Ярославни, то все ж величавий похід вуличками міста „середновічних лицарів" на конях, у повній зброї, історичні строї „двірських дам", „галябардники", „мисливці" з ловецькими собаками, старовинні інструменти і музика, штучні вогні — все це як не мож краще давало уяву

(Закінчення на стор. 3-ій)

Владика Мстислав виїхав до Европи

Дня 27 червня відлетів до Европи Владика Архиєпископ Мстислав, який, як відомо, виконує одночасно обов'язки заст. Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви на еміґрації. Подорож Владики пов'язана з сесією Ради Митрополії та засіданням Передсоборної комісії, які відбудуться в Мюнхені між 7-11 липня ц. р. Надзвичайний Собор УАПЦеркви на еміґрації, як уже подавалось у „Свободі", відбудеться 11, 12 і 13 вересня. Основним завданням цього Собору — це обрання нового Митрополита, на місце спочилого бл. п. Владики Митрополита Ніканора.

Під час цієї подорожі Владика Мстислав відвідає Париж, де передбачається посвячення нової церкви на честь св. Симона, Патрона бл. п. Голови Держави і Головного Отамана Військ УНРеспубліки Симона Петлюри.

Виклади з української мови й літератури в Торонтонському університеті

Торонто. — Цього року на факультеті науки й мистецтва Торонтонського університету вперше запляновано окремі, рівновартісні з іншими предметами, виклади з української мови та з „Проблематики української літератури". Студенти, які приходять на студії до Торонтонського університету, мають вільний вибір з п'яти предметів, між ними й сту-
Відділ Комітету Українців
дії з україністики. Тому
Канади, КУК. у Торонті звернувся англомовним листом, підписаним головою Відділу М. Вавришиним і координатором у справах шкільництва И. Шимком, до всіх українських студентів, які вже внесли подання, або внесуть подання до Торонтонського університету на студії, щоб вони брали названий вище український курс. Це повідомлення стосується також українських учнів — випускників середніх шкіл, які незабаром будуть готуватись до високошкільних студій.

В Сиракюзах 24 українців одержали уківерситетські дипломи

Сиракюзи, Н. Й. (Мотря К. Богатюк) — Цього року в Сиракюзькому університеті та Ле Мойн коледжі 24 молодих українських студентів закінчило університетські студії і здобуло наукові ступені.

Ле Мойн коледж закінчили з ступенем бакавляра: Олександра Добрянська, Оксана Кравс, Роберт Кучерявий, Олена Макарушка, Марія Проскуренко, Надія Пилипишин, Михайло Семіян і Анатоль Ярко.

Сиракюзький університет закінчили з ступенем бакавляра: Андрій Білик, Михайло Бутенко, Сергій Гошовський, Орест Грицик, Раїса Кравець, Петро Рибальченко, Володимир Сененко, Микола Сененко, Степан Хомишак, Михайло Чарнеський і Зиновій Яцків.

Докторат з медицини одержали: Олег Бачинський та Іван Кравченко; докторат з електротехніки — Ігор Гапій. Ольга Руцька і Марія Равлінко одержали „асошієст" ступень з Онондаґа Комюніті коледжу.

Українська недільна радіопрограма Сиракюз в цілості була присвячена нашим молодим професіоналістам.

Українська громада Сиракюз сердечно вітає молодих українських професіоналістів, які в більшості є членами українських молодечих організацій, бажає їм дальших успіхів та вірить, що всі вони активно включаться в працю зорганізованої української спільноти.

Литовці бажають співпраці з українцями

Ню Йорк (ЕЛТА). — „На засіданні Ради Найвищого Комітету Визволення Литви, представник Союзу Борців за Свободу Литви, член Комітету Вацловас Алькснініс у звітовій доповіді Комітетові запропонував можливости тіснішої співпраці з чинниками боротьби за волю України. В доповіді В. Алькснініса — запропоновану пропозицію вирішено передати Політично-Правній Комісії Комітету для ґрунтовного її обговорення та для кінцевого зформулювання". Таке повідомлення закордонного Литовського Телеграфічного Аґенства ЕЛТА було розіслане 11 квітня 1969 р. Швидко після того воно було надруковане в литовській пресі у вільних країнах світу, в тому числі й у найбільш почитному щоденнику литовською мовою „Драуґас", що виходить у Чикаґо, Ілл. Переклад повідомлення надіслав для редакції „Свободи" литовський військовий діяч і журналіст майор Йонас Ф. Чесна.

Українські колядки, щедрівки і релігійні канти — на експорт у Францію

Київ. — Заборонювані режимом в Україні і ніде прилюдно не виконувані старовинні колядки, щедрівки, релігійні пісні та старовинні канти повезе у Францію київський хор ім. Г. Верьовки, який виступатиме влітку в багатьох французьких містах. За літо хор має виступити в понад 40 містах і місцевостях Франції В його репертуарі лише декілька совєтських пісень Шамо, Білаша, Пашкевича про „щасливе" життя в совєтській країні, решту ж репертуару складають, як інформувала „Радянська Україна" з 24 червня, „твори видатних майстрів Леонтовича, Стеценка, Козицького, щедрівки, колядки, величальні, старовинні канти, прозвучать на ґастролях і „Реве та стогне Дніпр широкий", і „Заповіт". Танцювальна група буде показувати французам, — але не в Україні, — „кольоритний танець з героїчного минулого народу „Запорожці". Хором ім. Верьовки диригує А. Авдієвський. у Франції цей хор виступить вперше.

„Чорноморська Січ" перемогла „Спартанс"

„Чорноморська Січ" Нюарк перемогла з рахунком 4 : 1 дружину „Спартанс" з Філядельфії у мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи, які відбулися минулої неділі, 29-го червня в Нюарку. Ворота для „Ч. Січі" здобули: Ернест Поль 3 і В. Чижович 1.

„Тризуб" Філядельфія потерпів поразку у своїх чергових змаганнях за мистецтво Американської Футбольної Ліґи минулої суботи, 28-го червня у Філядельфії. Вашинґтонська дружина „Дартс", яка має на своєму складі цілий ряд дуже добрих професійних футболістів, перемогла „Тризуб" з рахунком 3 : 0.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Україна і Литва

У литовському щоденнику „Дауґас" з Ню Йорку появилася стаття Броніюса Квікліса п. н. „Українці і росіяни", сповнена таких розумних, історично вірних і актуальних думок, що „Свобода" передрукувала її в перекладі цілістю у своєму числі з 27 червня ц. р. Читач цієї статті мусів звернути увагу на надзвичайно приязний підхід автора до українського визвольного руху і української громади у вільному світі, з логічним висновком, що в інтересі обох народів потрібна тісніша співпраця між литовцями й українцями. Власне таку співпрацю порекомендувала Рада Найвищого Визвольного Комітету Литви, і названий угорі литовський публіцист підтримав її ствердженням: „Литовці повинні йти з українцями пліч-о-пліч".

Броніюс Квікліс згадав у своїй статті про литовський період в історії України XIV-XVI століть і про литовсько-українські взаємини в роках перебування Західньої України в межах післяверсальської Польщі. Поляки по нинішній день представляють Люблинську унію з 1569 року, як ідеал політично - культурної співпраці Польщі, України і Литви, але насправді під гаслом „за нашу і вашу вольність" польонізовано й експлуатовано і Україну і Литву. Литовське правління не порушувало автономних прав та звичаїв України, і українська мова стала панівною мовою на дворі литовських князів. А за новітньої Польщі не тільки невелика литовська меншина під польським правлінням на 100 відсотків солідаризувалась з українцями, але й литовський уряд у Ковні подавав активну допомогу українській політичній еміґрації, яку тоді становили члени Організації Українських Націоналістів. На ворожу поставу польського уряду супроти литовського уряду в Ковні у значній мірі впливав факт, що видатні діячі ОУН мали за кордоном свободу рухів завдяки литовським пашпортам. Литовці орієнтувалися на нарід, а не на державу — на український бездержавний нарід, а не на польську державу.

Як тільки постала у Києві Українська Центральна Рада — її провідники були свідомі потреби єдиного фронту всіх уярмлених царською Росією народів. Тому й скликано на 21-28 вересня 1917 р. до Києва Конґрес Національностей. Уряд Української Народної Республіки усвідомлював, що кавказькі й прибалтійські народи — природні союзники України. На превеликий жаль, український нарід не мав тоді такого ступня національно - державницької свідомости, як балтійські народи, геополітичні відносини його були гірші, як у балтійців, і він не міг зберегти своєї державної самостійности так, як її зберегли балтійці, між ними в першу чергу литовці. Але наддніпрянська політична еміґрація не забула принципу, що ліг в основу київського Конґресу Національностей. І тому у Варшаві засновано визвольну організацію „Прометей". До речі, ініціятором і душею тієї організації був недавно померлий проф. Роман Смаль-Стоцький.

Коли внаслідок короткозорости західніх великодержав зросла совєтська мілітарна потуга, большевики, розраховуючи на безкарність збоку зовнішнього світу, загарбали балтійські держави і перетворили їх у „совєтські республіки" литовську, естонську й латиську, на сто відсотків залежні від московського уряду й НКВД-КГБ. Америка з тією окупацією не погодилась, і тому далі формально визнає репрезентантів визвольного руху балтійців. У цьому відношенні вони щасливіші від українців. Тому й до Асоціяції Поневолених Европейських Народів (АСЕН) українці не входять, а належать тільки до Конференції Американців Центрально - Східнього Европейського Походження (КАСІД).

Рішення Ради Найвищого Визвольного Комітету Литви треба привітати, як захід, який повинен допомогти покінчити з ненормальним станом, при якому найбільшу з поневолених Москвою країн — Україну — включається силоміць в „Росію", замість ставити її на рівну дошку з балтійськими країнами, в першу чергу — з Литвою. На превеликий жаль, „співіснувальна" американська політика цього не розуміє, задивлена в потугу сучасної російської імперії.

Російська імперія напевно розвалиться під спільним натиском усіх поневолених нею народів. Вона розвалиться, як развалилась царська імперія, і тісний союз відновлених національних держав буде назавжди ґарантією тривкого миру в тій бурхливій частині світу.

Андрій Бук

ЧИ БУДЕ ПРИПИНЕНА ІНФЛЯЦІЯ ДОЛЯРА?

(1)

Усім відомо, що доляр, а також валюта інших держав світу втрачають на своїй вартості. Слово інфляція — знецінення гроша — стало дуже популярним. Всякі заходи припинити чи сповільнити інфляцію та стабілізувати гріш безуспішні, особливо останніми роками, після закінчення другої світової війни. Причин на це багато, а найважливіші з них: непевна світова ситуація — холодна війна, так звані малі війни — Корея, Близький Схід, В'єтнам і надмірне розходження між приростом людности і продукцією харчів (відношення 3-1), через що зростають ціни.

Вільний світ майже чверть століття в напруженні і непевності наввипередки озброюється. У висліді зростають і так уже астрономічної висоти державні бюджети та підносяться вгору недобори. Економіка багатьох держав світу, через постійне зброєння і утримування великих контингентів військ, захитана. Зростаючий добробут-заробітки, платні й особисті прибутки штовхають людей до надмірних, часто непотрібних витрат - закупів, що спричиняє брак на ринку товарів, а рівночасно підносить ціни. Все це зменшує вартість гроша. Підвищення податків та збільшення відсоткових ставок не приносять належного успіху.

В Европі, ЗСА і Канаді інфляційна проблема дуже пекуча, і, хоч в усіх країнах посилюються протиінфляційна боротьба, вона, на жаль, малоуспішна. У Великій Британії заробітки ростуть скорше, як росте продукція, відсотки піднесено до 8, фунт стерлінґів і далі у небезпеці. У Франції ціни і платні підносяться, торговельний балянс дефіцитовий, відсотки на консумпційних і морґеджових позичках піднесено до 14 1/4, франк захитаний. В Німеччині — економічній потузі Західньої Европи — замовлень на товари більше, як їх може випродукувати промисловість, бракує робітної сили, кошти продукції зростають, морґеджові позички виносять 7%, бизнесові — 8%, а індустрійні — 11 1/4%. В Канаді редисконтову стопу піднесено до 8%, морґеджі — до 9 1/2%. Єдина Японія зменшує відсотки на позичках.

Очі цілого світу звернені на ЗСА з надією, що вони впорядкують свої фінанси-економіку і тим допоможуть стримати інфлацію в світі. На конференції Міжнародного Банку в Швайцарії ствердженo, що сучасна світова монетарна система в небезпеці і тому американський Уряд мусить негайно стабілізувати доляр, який постійно втрачає на вартості. Майже сотня банкірів з цілого світу на конференції Асоціяції Американських Банкірів у Копенгазі, в Голляндії, домагалися від Уряду ЗСА впорядкувати фіскальну і бюджетову політику через дальше збільшення податків та піднесення відсотків на позичках, бо дотеперішніх замало, щоб припинити інфляцію. Представники Міжнародного Монетарного Фонду, які під кінець цього року мають затвердити нову міжнародну валюту, так зване „паперове золото", вимагають від Вашинґтону, щоб він полагодив до того часу свої дефіцитові зобов'язання.

Дві головні проблеми турбують Уряд Ніксона: як закінчити непопулярну війну у В'єтнамі, що пожирає понад 26 білн. долярів річно, і як стримати інфляцію доляра, що супроти доляра 1939 року вартий сьогодні 39 центів.

Оборонна програма ЗСА, яка виносить 81.5 більйона долярів річно, стала найбільшим працедавцем держави. На неї працюють 3.5 мільйона військових і 1.3 мільйона цивільних людей на 432 базах світу та 3.8 мільйона робітників безпосередньо чи посередньо в оборонному секторі країни. Отже, разом 8.6 мільйона людей затруднено в оборонному секторі, а це більше як 11% усіх працюючих країни (77 мільйонів). З погляду цивільної економіки працівники оборонного сектору непродуктивні, бо вони служать виключно воєнним цілям. Тому, на підставі клясичної економічної теорії, вони є найбільшим інфляційним фактором економіки, бо зуживають багато грошей на непродуктивні цілі і степенують зростання коштів прожитку.

Намагання контролювати доставу і циркуляцію гроша піднесенням податків і відсоткової стопи вважають багато фінансистів та економістів як безнадійний засіб, поки державний бюджет зуживає більше як 81 більйон долярів з 900 більйонів долярів державної економіки, не продукуючи дібр для задоволення потреб обивателів. У висліді інфляція підвищується.

(Закінчення буде)

„ПОВАЖАЙ СВОЄ ІМ'Я"

„Молодь України" з 3-го червня, в коментарі на тему пошани до власного імени, висловила здивування, чому одна із молодих кандидаток на зміну ім'я цурається імени Марія. При тому газета розповіла про іншу жінку, з іменем „Бриґадміла", яка домагалася, щоб їй змінили ім'я, і не без підстави: „Важко бути Бриґадмілою. Моє ім'я — скорочення від „бриґада міліції". Колись, у роки своєї комсомольської юності, мій батько був членом такої бриґади. Там ласне починалась його біографія чекіста. Ось тоді свої перші захоплення від роботи він і вклав у моє ім'я. Тепер і сам відчуває, що це не зовсім вдало." „Бриґадміду" вже перейменували на Людмилу. В репортажі зазначено: „Ім'я — це не одежа, ім'я — це супутник твого життя, його треба поважати".

Микола Бараболяк

ПЕТИЦІЇ ДО ПРЕСТОЛУ ЧИ ДІЯЛОГ МІЖ СОБОЮ?

(2)

Ми, галичани, жили століттями на перехресті двох культур. Захід витиснув дуже глибоке тавро на нашій духовості. Духово — ми люди Заходу. А віра наша прийшла до нас зі Сходу. І тут джерело конфлікту між нашою західньою духовістю і східнім характером нашої Церкви. Східність тієї Церкви не всім по душі. Звідси стремління її „узахіднювати".

Ця контроверзія Схід-Захід у житті Української Католицької Церкви така стара, як і наша історія. Східні тенденції, головно якщо йдеться про форми, обряди, —репрезентував Слуга Божий Андрей Шептицький, перший Великий Екуменіст, що мріяв про приєднання до католицизму не тільки православних українців, але й москалів. Він висвятив не тільки єпископів Боцяна і Чарнецького, але й Фьодорова для москалів. Місія „навертання" нині не актуальна, але східній напрям донині у нас живий.

У противенстві до того східнього напрямку мали ми в Галичині і свої „західняцькі" тенденції, репрезентовані еп. Хомишиним і Коциловським. Ці два струмені, східній і західній, стиралися вже в Галичині постійно, хоч ніколи не доходило до такої гострої кризи, як нині на еміґрації. Бо то були й інші часи.

До загострення тієї суперечности між східніми і західніми впливами причинились в останніх роках два фактори:

Перше: поява між нами Великого Наслідника і Послідовника ідей митр. Андрея — Верховного Архиєпископа Сліпого, я с к р авого пропаґатора східніх тенденцій у нашій Церкві.

Друге: надія деяких кіл нашого суспільства на те, що сильніше п і д креслювання східнього характеру нашої Церкви в діяспорі причиниться до вдержання окремішности тієї Церкви, а через ідентифікацію віри і нації — до припинення винародовлення, яке нам загрожує в діяспорі.

Але посилились також і „західняцькі" тенденції. Відколи минуло мариво польонізації і насильного латинщення, відпала і причина боятися західніх впливів, особливо ж тепер, коли християнський універсалізм набирає більше сенсу і коли —далеко від впливів Сходу— наша духовість є здецидовано західня. В час, коли зміст набирає переваги над формами, а Схід не може дати Церкві нічого крім форм, обрядів, східні тенденції втрачають щораз більше на доречності в очах софістикованого українського католика Заходу.

Зудар цих двох тенденцій у їх загостреній екуменічним духом атмосфері приводить до поважних конфліктів, яскравим прикладом яких є, наприклад, Чикаґо.

Може Рим розв'язати для нас цю проблему? Там розуміють наші проблеми краще, ніж ми їх розуміємо, і хіба здвигають раменами, коли читають наші петиції. Ми мусимо самі це протиріччя розв'язати. Ми мусимо самі здефініювати для себе характер нашої Церкви. Нам не вирікатись того, що до нас прийшло зі Сходу, але й не відмежуватись від Заходу, бо живемо на Заході. Ми мусимо самі встановити східні і західні елементи Української Католицької Церкви, вирішити, що залишити, а що змінити; визначити межі традицій і іновацій; як погодити християнський універсалізм з національним характером Церкви; чи допустити реґіоналізм, коли умови життя, скажім у Львові, в Чикаґо і Парані, не ті самі; питання кооперації з іншими католицькими і некатолицькими Церквами, зокрема з Українськими Православними Церквами; накреслити відношення до політики, щоб знову через надто яскраве підкреслювання політичного елементу у церковному житті не дійшло до такого розламу, який довів у минулому до втрати підкарпатської митрополії.

Хто мав би взятись за розв'язування всіх питань? Очевидно Синод Єпископів під керівництвом нашого Верховного Архиєпископа. Але не треба думати, що це лише справа скликання Синоду. Рішення Синоду мусять попередити поважні студії і — найважливіше — діялог між різними тенденціями, що нині проявляються в нашій релігійно - церковній громаді.

Не є таємницею, що не тільки між вірними, але й між нашими єпископами є поважні розбіжності на тлі контроверзії Схід - Захід. Спрощуючи питання, ми закидаємо деяким нашим єпископам амбіціонерство, а то й запроданість чужим ідеям. Такий підхід тільки погіршує справу. Єпископи, особливо в Америці, мусять враховувати всі обставини, які приносить тут життя, мусять брати до уваги ідеї та погляди не лиш нових еміґрантів, але й того третього, а то й четвертого покоління, вимоги нової ґенерації, що її ідеї більш універсалістичні, як націоналістичні ідеї батьків. І тому становище наших єпископів дійсно дуже важке, коли вони намагаються погодити ті всі суперечності, що їх нині накидає дійсність.

Щоб єпископи могли на вершинах розв'язати ці питання успішно, треба, щоб дійшло до якогось консензусу вірних на долах, до компромісу між с у п еречними тенденціями серед вірних.

Патріярх чи Синод не здіють чуда. Те чудо — єдність у нашій Церкві — може прийти лише як вислід зусилля нас усіх, як результат діялогу і компромісу.

Підходячи практично до розв'язки питання, почнімо поважну дискусію. Підготовляймо роботу майбутньої со-

(Закінчення на стор. 3-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ГІСТОПЛЯЗМОЗА

I

Серед великої кількости мікроскопічних грибків, які атакують людину, є один рід, що по-латинськи зветься „гістоплязма капсулятум". Цей грибок, або ж грибкову цвіль годі побачити неозброєним оком, але його легко можна виявити через мікроскоп у чистій культурі. У людській тканині його розпізнати важко, і тому інфекції гістоплязмозою до цього часу вважалися рідкими. Новітніми методами дослідів стверджено, що інфекція ця надзвичайно поширена і далеко грізніша, як думали дотепер. На цю тему медична література тепер обзивається частіше, а загальна преса останніми часами в зв'язку з цією недугою алярмує населення. І це не без причини.

Беручи до уваги дуже консервативні числа, медичні центри обраховують, що в Америці є приблизно 30 мільйонів людей, заражених грибком гістоплязмози. Кожного року до півмільйона осіб заражується цією недугою, а смертність від неї не менше, як 1000 осіб річно. Недуга ця також поширена в усіх країнах Південної Америки, в Центральній і Західній Европі, Австралії та на Далекому Сході. Даних із СССР, звичайно, нема, але треба припускати, що ця недуга поширена також і там.

Загально розцінюється, що не менше як у двох відсотків людей, хворих на цю недугу, витворюються по якомусь часі поважні комплікації.

Гістоплязмозою медичний світ почав особливо цікавитись щойно після 1955 року, коли завдяки новим методам аналізи та культурам грибків доказано, що це поширена і грізна недуга. До того часу було важко її розпізнати, бо ця недуга своєю клінічною картиною часто подібна до туберкульози, інфлюенци, вірусового запалення легень, тифу і навіть рака легень. Варто відмітити, що рентґени легень хворих на туберкульозу і заражених гістоплязмозою іноді такі подібні, що їх важко відрізнити навіть найкращому спеціялістові.

Найбільше поширена ця недуга в країнах поміркованого клімату, але чим далі на північ, тим зустрічається вона рідше. В ЗСА найбільше поширена вона (45-95% населення) в стейтах Кензас, Оклагома, Мізурі, Ілліной, Індіяна, Огайо, Вірджінія, Теннесі, Алабама, Міссіссіпі, Арканзас, Люїзіяна і Пенсильвенія. Відомі спорадичні епідемії цієї недуги в Каліфорнії та Ню Йорку. Північні стейти (Міннесота, Пів. Дакота, Монтана, Айдаго і т. д.) мають лише 5% населення заражених гістоплязмою. Зараження цим грибком можна виявити кількома методами. Серед них найлегший — це проба грибкового екстракту на шкірі.

Грибок гістоплязмози не переноситься від людини до людини і від тварини до людини навіть при дуже близькому контакті, як це буває з туберкульозою. Щоб заразитись цим грибком, треба пори цієї цвілі вдихнути з повітря, в яке вони потрапляють із землі.

Але не в кожному місці грибки гістоплязмози можуть розростатись і видавати в повітря свої пори. Для того, щоб ґрунт насичувався порами грибка, треба кишкових відпадків птиці: курей, гусей, качок, диких птиць, навіть голубів та ластівок. Дослідники ствердили, що пташині покидьки мають у собі складники, які сприяють ростові цього грибка в землі. Самі птиці на цю недугу не хворіють і її не переносять.

Пори грибка гістоплязмози, потрапивши в легені, розмножуються і знищують їх частини, як це буває при туберкульозі. Внаслідок такого процесу і постають на легенях „плями" або завапнені рубці, які видно на рентґені. Американський Уряд Публічного Здоров'я виявив, що по санаторіях для туберкульозних не менше як 15% пацієнтів ліковано на туберкульозу, тоді як фактично вони були заражені гістоплязмозою.

Спосіб розмноження грибка гістоплязмози, очевидно, вказує на те, де його найбільше. Отже, найчастіше зустрічається він по сільських околицях, на пташиних фармах, в місцях, де скупчуються дикі птахи, забруднюючи своїми відпадками просохлу землю, яка не промивається часто дощем або протічною водою. До речі, кажани-лилики також сприяють розмноженню цього грибка.

Пори грибка гістоплязмози не живуть у повітрі довго, вони швидко гинуть, і тому, щоб заразитися цим грибком, треба натрапити на свіжу його „порцію", працюючи біля домашньої птиці, вдихаючи пил на вулиці і т. д.

Початки інфекції цим грибком дуже подібні до інфлюенци або сильної застуди: висока температура, нашель, болі по цілому тілі, нежить і т. д. Часами у харкотинах з легенів появляється кров, і це іноді дає картину запалення легень. Такий стан може тривати кілька днів, а то й до двох тижнів, даючи картину сильної застуди. В рідших випадках процес інфекції проходить дуже бурхливо, спричиняючи сильні болі в грудях, високу температуру, якої не можна обнизити звичайними засобами, сильний кашель із блькадою окремих частин легень і т. д. В таких випадках людина видужує аж за 3-6 місяців.

Про лікування, профіляктику і зв'язані з гістоплязмозою проблеми — наступного тижня.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Василь Волицький

ДЕЩО ПРО РОГАТИН І ПРО РОГАТИНСЬКУ ПРИВАТНУ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ

(9)

Мій стриєчний брат Микола з VI кляси, що влітку 1916 р. був важко поранений у боях 9 пп. з москалями під Бродами, писав у листопаді 1916 р. з військової лікарні у Кракові: „Питаєш, що скажу про цісарський дарунок полякам? — Нічого надзвичайного не бачу в цьому. Найясніший пан пожартував собі з нас, українців. Правда, боляче, але пожартував. І не новина це, а тільки друге видання цинічної з-перед 21 року відправи з цісарського „Бурґу" української масової делеґації пам'ятним „Адіє, майне геррен[15])!" („До побачення, мої панове!"). „Вогнем печуть мене мої відзначення за бойову відвагу: торік під Оликою — бронзова і цьогорічна — велика срібна під Бродами. Треба нам готовитись до Великого!"

В перших днях березня 1917 р. новий командант Леґіону, о. Франц Кікаль, провадив з Вишколу УСС у Розвадові-Дроговижжі-Верині два повні курені через Розділ-Волщнів до Жидачева, звідкіль вони вже поїздом поїхали на фронт. В лавах тих куренів ішли мої рогатинські друзі — М. Телішевський, М. Благий і старші підхорунжі І. Тиктор, Шумний, Д. Квасниця, Ст. Кіржецький.

Саме в той час блискавкою облетіли наш край вістки: „В Петербурзі — революція. Цар — зрікся. Владу перейняв тимчасовий уряд". А кілька днів опісля: „В Києві владу переймають до своїх рук українці. Там створена Центральна Рада з проф. М. Грушевським на чолі". Львівське „Діло" передрукувало з київської „Нової Ради" заяву Грушевського: „Українського питання вже немає. Є вільний український народ, який будує свою долю в нових умовах свободи". А ще згодом — „Над Дніпром відбудується Українська Держава, організуються українські збройні сили. Центральна Рада стала законодатною владою України і створила уряд — Генеральний Секретаріят . . ."

Тим часом УСС зайняли становища на фронті під Куропатниками-Конюхами, на південь від Зборова.

„По цей бік — ми, „австріяки", по той бік — українізація полків ворожої нам, „австрійцям" — армії. Невже з вдячности за цісарський минулорічний жовтневий акт ми, українці 9 пп., з наказу начальства підемо завтра чи післязавтра проти України?" — писав у липні 1917 р. з фронту на Стирі рогатинець І. Косович з VII кляси, а у вересні мій друг з V кляси, УСС Василь Бойчук: „У школі телефоністів у Перемишлянах я не видержав. Зголосився „дротарем" на фронт, щоб ближче Києва. Гаряче в нас. Ідилія братання минула. Саша (Керенський) день і ніч валить на нас тяженними громами ґранат. Лютує за Перший Універсал. По окопах кропить революційними цукерками. Трудно голову вихилити, а латати порвані між окопами проводи телефонної сполуки — це гра зі смертю. Рачки доводиться лазити. Вірю, що видержимо. Намагання Саші — це його передсмертні судороги. Силкується показати свою силу і рятувати престиж „нєдєлімой". Українські полки не хотять воювати за єдіную" . . .

Там, під Конюхами, цей непримиренний завзятець поклав свою буйну голову.

Вирішальні події наступали швидко одна по одній. За їх розвоєм ми нетерпляче слідкували з напруженою увагою, незалежно від того, де кого з нас кинула химерна Марсова подруга — Беллона, бож почалася війна України з большевицькою Москвою і, хоча в Києві витворювалася загрозлива ситуація, ми п'яніли від радощів на вістку, що 22 січня 1918 р. Центральна Рада сповістила світові Четвертим Універсалом, що „віднині Українська Народна Республіка стає ні від кого незалежною Державою Українського Народу" . . .

Не послаблюючи уваги, ми пильно слідкували за ходом боїв на українсько-большевицькому фронті, боляче переживали трагедію київських студентів і середньошкільників, що 29 січня 1918 р. полягли в нерівному бою з большевиками під Крутами; невимовною радістю вітали вістку про те, що 9 лютого 1918 р. Україна підписала у Берестю мир з Центральними Державами — з Австрією, Німеччиною, Болгарією і Туреччиною. Гордилися тим, що в берестейському мирі приймав активну участь наш професор з Рогатинської гімназії Микола Бабин[16]); раділи тріюмфом української зброї в офензиві на Київ, що 1-го березня закінчилася здобуттям столиці і поворотом до неї Центральної Ради.

УСС і союзні австро-німецькі війська маршували до берегів Чорного моря і до східніх меж України.

„Ми в Українській Державі, — з дозою іронії писав у липні 1918 р. мій друг з V кляси Грицько Карпа, — але тут, ніби у себе вдома, господарюють „союзники" (австрійці). Гинуть люди, бо вбити тут людину, громадянина України — це все одно, що муху роздавити" . . .

Тим часом австрійський уряд отягався з ратифікацією Берестейського договору та й не спішився виділяти зі складу імперії Східню Галичину і українську Буковину в окремий коронний край, дарма що до цього зобов'язався в Бересті.

---

15) 1895 р. вибралася до цісаря 150-членна делеґація українців з Галичини зі скаргою на горезвісні „баденівські" вибори і з проханням їх уневажнити. Делеґацію відправив цісар з порога свого кабінету.

16) За організування українських військових груп проф. М. Бабина розстріляли німці в Кам'янці 1941 р.

Зеленосвяточні поминки в Ґлен Спей, Н. Й.

У Зелену Неділю за старим стилем, 1-го червня ц.р., відбулися на оселі УРСоюзу „Верховина" біля Могили-Пам'ятника, заходом Координаційного Комітету Українських і Українсько-Американських Комбатантських Організацій міста Ню Йорку, при співучасті всіх Комбатантських і Ветеранських Організацій Ню Йорку і околиці традиційні Зеленосвяточні Поминки по поляглих і померлих борцях за волю України. Поминки розпочалися св. Літургіями обох українських віровизнань, в намірені українського народу. Їх відслужили: в українсько- католицькому обряді, в новозбудованій церкві св. Володимира її парох о. Степан Клепарчук в сослуженні о. Богдана Левицького, кол. польового духовника І Української Дивізії УНА, та в українському православному обряді, в імпровізованій каплиці — о. Михайло Коханський. В українсько-католицькій Службі Божій взяли участь приявні на Святі українські й українсько-американські ветерани з прапорами. Обидва священики виголосили під час Богослужб глибоко-патріотичні проповіді, присвячені пам'яті тих, які впали в боротьбі за Рідний Край. Потім учасники свята перемаршували похідним порядком з прапорами під Могилу-Пам'ятник, де о. Клепарчук і о. Левицький відслужили торжественну Панахиду. Співав хор Станиці Братства І УД УНА в Нюарку під кер. Йосипа Рейнаровича, кол. вояка Дивізії. На закінчення Панахиди хор проспівав „Вічную Пам'ять", при чому комбатанти віддали воєцький салют з похиленням прапорів, а члени 7 Посту Українсько-Американських Ветеранів вистрілили з рушниць потрійні почесні стріли. Отець В. Левицький сказав палку проповідь, а від організацій склали на Могилі-Пам'ятнику вінки: ГУ Братства кол. Вояків І УД УНА та К.Управа того ж Братства в Канаді, Координаційний Комітет Українських і Українсько-Американських Комбатантських Організацій міста Ню Йорку, Католицькі Ветерани при українсько-католицькій церкві св. Юрія в Ню Йорку, Пост 401, та Станиця Братства кол. Вояків І УД УНА в Нюарку; покладено квіти від ген.-полк. П. Шандрука. З черги відспівано Американський Державний Гимн, розпочинаючи світську частину святкування, яку відкрив коротким привітальним словом голова Координаційного Комітету, д-р Семен Федюк. Крім названих, які склали вінки, ще були: Головна Управа Українсько-Американських Ветеранів ЗСА, Головна Управа і Нюйоркський Відділ ОбВУА, Головна Управа Об'єднання кол. Вояків УПА в Америці і Канаді, Крайова Управа Братства І УД УНА в Америці, Українсько-Американські Ветерани, Пост 7, Братство „Броди-Лев" та Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку-Метрополітальний Відділ УККА. Промови виголосили: ген-штабу ген.-полк. П. Шандрук, головний командир Українсько-Американських Ветеранів ЗСА Василь Дубець і голова Крайової Управи Братства І УД УНА в Канаді, Володимир Гузар.

Відтак відбулася небуденна урочистість передачі Координаційному Комітетові Українських і Українсько-Американських Комбатантських Організацій м. Ню Йорку українського національного прапору, що був бойовим прапором сержанта Армії ЗСА Володимира Степаняка, який носив його завжди при собі, як дорогоцінний талісман впродовж всієї своєї фронтової служби у В'єтнамі, при чому брав участь в численних важких боях проти комуністів-загарбників. Він уважав, що коли б і мав загинути, то лише під прапором Національної України. Повернувшися щасливо з війни, сержант Вол. Степаняк рішив передати цей прапор-талісман спільній комбатантській організації. Постанову він здійснив, використавши для цього Зелено-Святочні Поминки по борцях за Україну. В товаристві свого брата Юрія, тепер ст. сержанта летунства ЗСА та в приявності головного командира Українсько-Американських Ветеранів, Василя Дубця, він передав свій улюблений прапор голові Координаційного Комітету Комбатантських Організацій м. Ню Йорку, д-рові Семенові Федюкові, разом із грамотою, в якій коротко з'ясована історія цього прапора та перелічені всі бої у В'єтнамі, що в них цей юнак-патріот брав участь з цим же прапором. Ця частина святкування зробила на всіх приявних незвичайно глибоке враження, що його висловом були невгаваючі рясні оплески. Слід завважити, що обидва ці воїни, Володимир і Юрій Степаняки, є синами відомого і заслуженого громадського діяча і диригента хору при Осередку СУМА в Ню Йорку, інж. Романа Степаняка. Відспіванням Українського Національного Гимну закінчено офіційну частину традиційних Поминок.

Присутніх було з 400 осіб, які прибули автобусами і автами з Ню Йорку, Філядельфії, Нюарку, Ірвінгтону, Пассейку та інших місцевостей. Святом проводив голова Координаційного Комітету д-р С. Федюк при видатній допомозі впорядників Мирона Заліпського й Івана Хоми.

Після закінчення офіційної частини свята деякі його учасники перейшли до їдальні оселі та засіли до спільного обіду. Між ними був також генштабу ген.-полк. П. Шандрук з дружиною та священики обох віровизнань. Спільну трапезу відкрив д-р С. Федюк, майстром церемонії був д-р Іван Козак. Він вітав усіх учасників трапези та в своєму короткому слові підкреслив велике значення спільного святкування Поминок і інших свят комбатантами і ветеранами Українських і Американської Армій, як вияву великої національної свідомости та справжнього побратимства крови і зброї у боротьбі проти найбільшого ворога всього людства — російського імперського комунізму. Особливу згадку присвятив незвичайно патріотичному вчинкові українського юнака в однострої Армії ЗСА, Володимира Степаняка.

Годиться відмітити, що в українській католицькій церкві св. Юрія в Ню Йорку була відслужена, як і щороку, в суботу увечорі, напередодні Зелених Свят, торжественна Панахида за спокій Душ всіх поляглих і померлих борців за волю України. Панахиду відправив о. ігумен д-р Юліян Катрій, ЧСВВ, в сослуженні о. д-ра Сергія Фединяка, ЧСВВ, і о. Христофора Войтини, ЧСВВ. У цій Богослужбі взяли організовану участь представники українських і українсько-американських комбатантських та молодечих організацій.

Д-р Іван Козак

УКРАЇНКИ ФРАНЦІЇ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

про ці древні часи і чудово доповнювало нашу прогульку в давнє, історичне минуле. Коли ж додати, що ролю короля Карла IV грав відомий французький актор Жан Берже, — цей самий, який 1961 р. на концерті в честь Тараса Шевченка у залі Гаво деклямував по-французьки „Кавказ", а мер міста Санлісу у своїй промові, вираховуючи всі старовинності міста, виразно сказав: „Монастир св. Вінкета, фундований Анною з України", то можна сміливо твердити, що всі сили неба і землі цього гарного дня сприяли нашому задумові, який відбувся так несподівано гарно. Заохочена успіхом, управа „Союзу Українок" задумує робити ці прогульки до Санлісу кожного року. Не тільки на те, щоб, як це влучно сказав о. Бачинський, „оборонитися перед психічним заломанням", але і викликати в нашої молоді, яка взяла численну участь, гордість із нашого історичного минулого та бажання, на зразок санліської, — і собі відтворювати цікаві події з історії України.

Софія Наумович

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВП. Т. Семаківський, Каліфорнія: Радо скористаємо з Вашої доброї поради в нашому дальшому плянуванні. Тепер у нас на черзі заходи, щоб у „Свободі" була постійна господарська рубрика, подібна до тієї, яку вже від років з подивугідною солідністю веде д-р Михайло Даньлюк „На медичні теми".

Всч. о. С. Г. Ню Йорк: Дякуємо, радо використаємо.

ВП. Василь М-ко, Нюарк: Дякуємо, радо використаємо.

ВП. М. Т. Едмонтон: Рекомендованого листа і залучені матеріяли одержали та з цікавістю прочитали.

ВП. С. Л-ий, Вунсакет: Часто трапляється, що „Свобода" одержує рівночасно кілька некрологів для вшанування пам'яти заслужених Покійників, як це було і у випадку, про який пишете. Очевидно, що всіх не можемо друкувати. Про сл. п. Т. П. була в „Свободі", м. і. довша стаття проф. д-ра П. Ісаєва.

ВП. А. З-к, Вінніпеґ: Не мавши можливостей використати Вашу статтю, ми — на Ваше бажання — повернули Вам її яких два-три тижні тому.

ВП. Д-р М. С. Ч-ий, Ню Йорк: Ваша правда, дякуємо за увагу.

ВП. П. К-З., Вінніпеґ: На загальне бажання своїх передплатників, „Свобода" не подає нікому їхніх адрес без їх виразної згоди. Натомість, на бажання можемо посередничати у пересилці їм листів.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 14.

В. і С. Сілецькі, Лорейн	$ 10.00	В. Ворох, Ню Йорк	2.00
Учні 6-ої кляси Свято-Миколаївської Рідної Школи, Торонто	10.00	П. Гарасимів, Гастінґс он Гадсон	2.00
П. Грицак, Кренфорд	5.00	П. Гречин, Гемпстед	2.00
А. Богданів, Ветерфілд	4.00	П. Дуда, Віндсор	2.00
В. Куцак, Рочестер	4.00	І. Іванік, Елізабет	2.00
д-р Д. Фаріон, Клівленд	4.00	Я. Квасюк, Лос Анджелес	2.00
П. Федус, Лексінґтон	4.00	Т. Ковалюк, Лічбурґ	2.00
М. Баранів, Піттсбурґ	3.00	М. Корійчук, Чикаго	2.00
О. Вишницький, Чикаго	3.00	П. Костик, Джерзі Сіті	2.00
Л. Гайдукевич, Ландсдавн	3.00	О. Коцюба, Вудгейвен	2.00
Ю. Гнат, Ірвінґтон	3.00	І. Лівчанин, Ню Йорк	2.00
Н. Гованська, Йонкерс	3.00	Е. Мазяр, Чикаго	2.00
Я. Головка, Ваупака	3.00	К. Ренпісон, Стетен Айленд	2.00
А. Гула, Торонто	3.00	О. Сарахман, Честер	2.00
д-р Н. Т. Демус, Мокена	3.00	Ф. Стахів, Гемілтон	2.00
А. Диків, Канога Парк	3.00	М. Церковняк, Чикаго	2.00
С. Жук, Бріджпорт	3.00	А. Чміль, Чикаго	2.00
М. Квасюк, Перт Амбой	3.00	І. Баранюк, Маямі	1.00
І. Книгицький, Філядельфія	3.00	В. Білий, Массапіква	1.00
М. Коцюрка, Пассейк	3.00	М. Волошин, Клівленд	1.00
А. Кравець, Пітсбурґ	3.00	о. С. Гарванко, Криддор	1.00
С. Крук, Сиракюз	3.00	М. Гнатьо, Розелл	1.00
Я. Ликтей, Ютика	3.00	И. Грушецький, Менвілл	1.00
І. Маречко, Клівленд	3.00	И. Гуцуляк, Балтімор	1.00
М. Мельникович, Тускон	3.00	О. Дзєнюк, Чикаго	1.00
І. Михальцевич, Чикаго	3.00	І. Ковалькевич, Голіок	1.00
д-р О. Недзвецький, Боффало	3.00	І. Конoба, Н. Арлінґтон	1.00
В. Новицький, Віллімантик	3.00	Л. Король, Монтреаль	1.00
М. Перекрест, Джефферсон	3.00	Є. Костек, Бронкс	1.00
В. і А. Пишок, Аллентавн	3.00	Б. Котис, Ню Бронсвік	1.00
І. Попович, Парма	3.00	М. Кукурудза, Міннеаполіс	1.00
А. Рисюк, Ворміңстер	3.00	О. Ліщинський, Чикаго	1.00
Р. Рубльовський, Скрентон	3.00	І. Лозинський, Чикаго	1.00
д-р В. Сайкевич, Маттесон	3.00	К. Лукач, Вілкес Берр	1.00
Ю. Степаненко, АПО Сан Франціско	3.00	М. Маланюк, Чикаго	1.00
А. Харидчак, Рівер Ґров	3.00	М. Міць, Стов	1.00
І. Харковський, Торонто	3.00	І. Паскович, Ірвінґтон	1.00
В. Хемій, Торонто	3.00	Н. Пельц, Бруклин	1.00
І. Чайка, Філядельфія	3.00	М. Перейма, Ля Саль	1.00
Ю. Шарик, Плейнфілд	3.00	П. Штула, Елізабет	1.00
С. Шипкевич, Трентон	3.00	І. Рудакевич, Чикаго	1.00
д-р Г. Щербанюк, Овк Парк	3.00	В. Семенюк, Бруклин	1.00
Ю. Янів, Севен Гіллс	3.00	Е. Січевська, Рівер Ґров	1.00
М. Яцула, Рочестер	3.00	Д. Сорока, Честер	1.00
П. Андерсон, Колумбус	2.00	І. Старецький, Сиракюз	1.00
М. Бойко, Ірвінґтон	2.00	О. Струц, Сієттл	1.00
И. Волк, Трумбул	2.00	Я. Трач, Сиракюз	1.00
		М. Тулис, Перт Амбой	1.00
		І. Урбан, Вотервліт	1.00
		А. Хомяк, Гемілтон	1.00
		В. Р. Якименко, Клівленд	1.00
		М. Якимишин, Рочестер	1.00
		Н. Ясінський, Мілвокі	1.00

Д-р Ярослав Коропей обраний на УЛТ ПА, Відділ Ню Інґленд

Бостон, Масс. — Дня 15 червня цього року, тут у приміщенні парохіяльного дому Української Католицької Парохії Христа Царя, відбулися Звичайні Загальні Збори Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, Відділу на Ню Інґленд.

Збори відкрив, вітаючи присутніх колеґ, уступаючий голова д-р Іван Дідюк, після чого однохвилинною мовчанкою і вставанням з місць вшановано колеґ, які відійшли на вічний спочинок.

До призидії Зборів одноголосно обрано д-ра Осипа Коропея, як голову, і д-ра Івана Кизика, як секретаря. По докладних і вичерпаних звітах голови і членів Відділу, голова Контрольної Комісії д-р Богдан Кузьма поставив внесок на уділення абсолюторії і призвання уступаючій Управі Відділу за їх діяльність. До довгій дискусії над пляном праці, одноголосно вибрано нову Управу Відділу в такому складі: д-р Ярослав Коропей — голова, д-р Тарас Ганушевський — голова - елект, д-р Богдан Кузьма — секретар, д-р Іван Дідюк — касир. Контрольна Комісія: д-р Осип Коропей — голова, д-р Іван Кизик — член. На цьому Збори закінчено. Д-р Іван Дідюк подякував всім членам Управи Відділу за тісну співпрацю, а новобраний голова д-р Ярослав Коропей подякував за вибір і довір'я та просив про співпрацю з новою Управою.

Після офіційної частина, продовжувалася товариська гутірка і прийняття. **Н. Н.**

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ПЕТИЦІЇ ДО ПРЕСТОЛУ ЧИ ДІЯЛОГ МІЖ СОБОЮ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

борової комісії, яку напевно встановить Собор Єпископів для зібрання матеріялів і підготови рішень того Собору.

„Я буду для Вас таким Кардиналом (чи Патріярхом), якими Ви будете вірними", — це повні ваги слова нашого Первоієрарха. Суперечності нашої Церкви в діяспорі завеликі і засерйозні, щоб Патріярх чи Собор зуміли їх розв'язати. Це завдання нас усіх разом і кожного зокрема.

Писати петиції? Вони не пошкодять, коли писані без обвинувачень чужих і своїх. Бо коли кого обвинувачувати, то в першій мірі нас самих: за невміліcть розв'язувати суперечності суспільного життя.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ЄВГЕНІЇ ФОРОСТИНИ
складають по 10.00 долярів
через Кредитівку „Самопоміч" в Ню Йорку
на Собор св. Софії в Римі:
Н. і В. Онишкевичі, З. і З. Онишкевичі, С. і О. Стецури, Я. і З. Корчинські, М. і Я. Баранські, Ш. і В. Баранські, Л. і Л. Онишкевичі.

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 28-го червня 1969 року на 89-му році життя відійшов від нас у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни,

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

СЛ. П.

ВОЛОДИМИР МИРОН РОГОЖА

б. начальник залізничої стації в Янові к. Львова і повітовий староста ЗУНР.

ПАНАХИДИ — в понеділок, 30-го червня і вівторок, 1-го липня 1969 року, о год. 8-ій вечером у похороннім заведенні П. Ярими при 7-ій вулиці Схід в Ню Йорку.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відправиться о год. 10-ій рано в середу, 2-го липня 1969 року в церкві св. Юра при 7-ій вулиці Схід в Ню Йорку, звідки Тлінні Останки Покійного будуть перевезені на Український Православний Цвинтар в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокім жалю:

дружина — **ЕВГЕНІЯ**
син — **РОМАН** з дружиною **ОМЕЛЯНОЮ** і внуки: **АННА** і **АНДРІЙ**
донька — інж. **МАРІЯ МАКАРУШКА** з мужем д-ром **БОГДАНОМ** і внуки: **ХРИСТИНА, ІГОР** і **ОКСАНА** та правнуки: **ХРИСТЯ, МАРТА** і **ЛЮБОМИР**
донька — **СОФІЯ МНОДОНЬСКА** з мужем мґр-ом **ЛЕОПОЛЬДОМ** в Польщі і внучки: **ХРИСТИНА** і **АННА** та правнучка **КАТЕРИНА**
Родина в ЗСА, Канаді і в Україні

„Івась і Ганнуся" в Дітройті

У суботу 17 травня в авдиторії парафіяльної школи при вулиці Мек Дуґал зібралися чимало осіб, зацікавлених пописом наших малят — учнів і учениць школи народних танків і клясичного балету панни Мотрі Макар. Ці діти відтворили казочку Ґрімма „Івась і Ганнуся" (Ганзель унд Ґретель).

На чепурно виготовлених програмках подані деякі особи і короткий зміст казочки-балету в трьох діях.

Розсунулась куртина. Ми побачили на сцені чудову картину, яку виконав молодий мистець Ярема Козак: серед лісу хатка, біля неї барвисті квіти з великими келихами. Івась і його сестричка Ганнуся бавляться безжурно в лісі, забувши про недобру мачуху, яка залишила їх тут, щоб їх позбутися. Сутеніє. Стривожений Івась шукає за виходом з лісу, але дарма. Ганнуся, пригорнувшися до братчика, плаче. Обоє засипляють. Вбігають маленькі світлячки і роз'яснюють темну ніч.

Світає. Івась і Ганнуся проснулись, дивляться в напрямі соняшного промени і подивляють чудову хатку, усю з медівників, цукерок і шоколяди. Голодні, вони кидаються до хатки, аж тут з'являються голубі пташки і щось їм розказують, та вони нічого не розуміють. Прилітає біла пташка і перестерігає їх перед чимось жахливим. Нагло хатка немов оживає. Зачаровані дівчатка-цукерки і хлопчики - медівники розказують їм історію свого життя, В цьому моменті зі свистом відкриваються двері і з хатки вискакує злюща чарівниця, дивиться на Івася і Ганнусю, як на смачну печеню, і веде їх у хатку. Так, услід за творчою фантазією німецького письменника для дітей Ґрімма, малий герой потрапляє у клітку, біля якої сидить сумна Ганнуся. Сіренька мишка намагається надаремно відчинити клітку. Вбігає чарівниця і показує Ганнусі піч, в якій має спекти Івася і його з'їсти. Збентежена Ганнуся рішається за всяку ціну рятувати братчика від смерти. Використавши момент, коли чарівниця нагнулася над печею, штовхає її і чарівниця з розпачливим вереском падає у огонь.

Оживають зачаровані відьмою діточки і радіють, що можуть вернутися до своїх батьків. Ганнуся швидко звільняє Івася з клітки. Обоє знаходять скарб, прощаються зі своїми новими приятелями і поспішають до свого батька.

В пописі взяли участь 28 дітей у віці від 6 до 12 років, крім однієї 16-річної „чарівниці". Чарівні костюми для виконавців пошила п-ні Марія Готра. Ціла акція відбувалася у формі народних танків і балету під звуки добірно - скомбінованої панною Мотрею Макар музики різних авторів. Її піврічна праця над підготовкою попису за Ґріммом дала глядачам годину насолоди духа. Малята були добре вишколені, за що були нагороджувані оплесками, а їх учителька збирала заслужені поздоровлення. Мотря Макар сама обдарована т а н цюристка. Маючи п'ять років, виступала вже на сцені. Тому шість років закінчила в Ню Йорку балетний курс і заснувала в Дітройті Школу народних танків та клясичного балету, яку веде з великим замилуванням і посвятою.

Бажаємо їй гарних успіхів у її дальшій праці.

Франц Л.

РАДІСТЬ БАТЬКІВ І НАДІЯ ГРОМАДИ

В тому самому часі, як у багатьох уже не тільки вищих, але й середніх та навіть початкових школах доходить до всіляких заворушень, як з шкільних приміщень виходять юнаки і юначки в одягах, що вимагали б багато мила і води, наші парафіяльні і рідні школи продовжують світлу традицію навчання, послуху та багатьох корисних активностей. Школа св. Юра в Ню Йорку може в багатьох відносинах послужити добрим прикладом. На фото — група дівчаток з 7-і 8-ої кляс тієї школи, які співали під час відпусту з нагоди Дня Матері в монастирі Сестер Василіянок у Факс Чейсі.

Українці-католики в Бельгії і Нідерляндії домагаються Патріярхального Устрою

Дня 27 квітня 1969 відбулися по всіх душпастирствах Бельгії зібрання мирян, на яких представники Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви в Бельгії виголосили реферати на тему: „Патріярхальний устрій в Українській Католицькій Церкві". Ціла акція відбулася в порозумінню в Високопр. б. ген. вікарієм для Бенелюксу Фуканчиком Г., який вислав листа до всіх оо. душпастирів у Бельгії та Нідерляндії з проханням підтримати акцію Т-ва. Зараз по св. Літурґії відправлено по всіх церквах молебень на інтенцію успішного висліду старань за Укр. Патріярхат. Після того миряни зібралися на сходини. По вислуханні реферату відчитано листа - прохання до Папи Павла VI, щоб приспішено організаційне завершення нашої Церкви в діяспорі Патріярхальним устроєм, згідно з декретом про Східні Церкви Другого Ватиканського Собору.

Такі зібрання відбулися в ось таких душпастирствах: Лювен, Брюссель, Ейзден, Ватерсхей, Шарлеруа, Вам, Ля Лювієр, Мораж, Ліеж, а 20 квітня в Утрехті (Нідерлянди), коли Об'єднання Українців відбували свої річні сходини. На всіх зібраннях підписувано прохання до Папи Павла VI, зібрано понад 500 підписів. Вірні, свідомі великого значення Патріярхального Устрою в нашій Церкві, бажали тими підписами підкреслити, що вони швидко очікують Патріярха. Всі миряни однозгідно заявили, щоб нашим першим Патріярхом став Верховний Архиєпископ і Кардинал Блаженніший Кир Йосиф Сліпий. Згадано і про наші Страдальні Церкви усіх обрядів на Рідних Землях. Осуджено нове переслідування Української Католицької Церкви на Україні її священиків та вірних. Іменем всіх вірних вислало Краєве Об'єднання УХР в Бельгії відповідні протестні телеграми на руки ген. секр. ОН У Танта та амбасад в Брюсселі таких держав: Англії, Америки, Франції, Італії, як рівно ж на руки першого міністра Бельгії проф. Ейскенса. До Конґреґації для Східних Церков у Римі вислано листа з проханням, щоб при нагоді екуменічних розмов з висланниками московського Патріярха звернено увагу на нову нагінку Москви на нашу Церкву і її вірних.

Петро Зелений

Гемстед, Н. Й.

ОУА „САМОПОМІЧ" ПРИ ПРАЦІ

У неділю 23 березня відбулись успішні збори Відділу ОУА „Самопоміч" в Гемпстед, Н.Й., які розпочав молитвою всч. о. парох Еміль Шараневич в залі української католицької церкви.

Наради відкрив голова Відділу Йосиф Сидор, привітавши присутніх, в тому й делеґата Централі ОУА „Самопоміч", голову Степана Спринського, та подавши порядок цих нарад, який присутні прийняли до відому. До президії зборів вибрано головою д-ра Олега Волянського, Андроніка Копистянського — секретарем, до почесної президії запросили всч. о. пароха Е. Шараневича і голову Ст. Спринського.

Звіт з діяльности подав голова Відділу Йосиф Сидор, його доповнили статистичними даними Микола Курчак і А. Копистянський, члени Управи. По звітах виголошено дві короткі доповіді: С. Спринський передав привіт і побажання успіхів зборам від Головної Управи та насвітлив цілі і завдання Т-ва ОУА „Самопоміч" зокрема зупинився над її ролею на майбутнє в українській спільноті на тому терені. Доповідач переконуючо поінформував присутніх, що ОУА „Самопоміч" не лише дало фундамент і стало спонзором Кредитівок, які сьогодні розпоряджаються майном приблизно в 25 мільйонів долярів, але несе велику допомогу потребуючим у Европі у різних країнах, та, як виказує дійсність — є велика потреба допомагати людям і на тому терені. Культурно-освітні завдання, проблема збереження молоді та суспільно-громадська праця також вимагають посилення дії і розвитку ОУА „Самопоміч" на майбутнє.

Другий доповідач Микола Курчак говорив про ролю економічного чинника в розбудові різних проявів життя спільноти. Прелеґент зібрав дані в історичному аспекті про вагу розбудови економічного життя в інших народів, зокрема на рідних землях України. Згадав про розвиток споживчої кооперації, кредитової та „Маслосоюзу", які творили окреме українське, свого роду державне життя у чужій державі — Польщі. Він насвітлив потребу розбудови економічного життя на цьому терені, зокрема кредитівок під спонзорством ОУА „Самопоміч".

В діловій дискусії виступали всч. о. Е. Шараневич, д-р О. Волянський й ін., а вияснення і відповіді давав представник централі. На внесення В. Захарії, підтримане П. Стецюком, уділено одноголосно абсолюторію уступаючій Управі. До Управи Відділу одноголосно вибрані: д-р Олег Волянський, Микола Курчак, Юрій Штогрин, Іван Плетенецький, Василь Захарія, Йосиф Сидор, Орест Дацків, п-ні К. Ільницька, Петро Стецюк і Мирон Кобилянський. До Контрольної Комісії: всч. о. Еміль Шараневич, всч. о. Нестор Столярчук і Андронік Копистянський. До Товариського Суду: Володимир Шпачинський, Іван Лотоцький та Ілля Цьопик.

На найближчому засіданні Управа, Контрольна Комісія і Товариський Суд уконституються і розділять поміж себе функції. До Управи увійшли ділові і громадсько заслужені люди, що дає запоруку, що Відділ буде гарно розвиватися і виконає добру роботу для добра української спільноти.

На закінчення голова зборів д-р О. Волянський подякував прелеґентам за доповіді, присутнім за участь і попросив всч. о. Е. Шараневича провести молитву, якою закінчено ці успішні ділові збори о годині 6:15 вечера.

І. Ц.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ПЕТРО ЮГАС, член Т-ва Українська Січ, Відд. 39 УНС в Сиракюзах, Н. Й., помер несподівано, проживши 74 р. ж. Уродженець Лемківщини, членом УНС став в 1924 р. Полишив у смутку дружину Марію, синів: Петра і Івана та численну родину. Похорон відбувся 21 квітня 1969 р., з участю родини, приятелів і предсідника 39 Відд., а тіло спочиває на Католицькому Цвинтарі в Манліюс, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ЄФИМІЯ ЗАЯЦЬ, членка УНСоюзу Відд. ч. 308 Б-ва св. о. Миколая в Іст Ст. Луїс, померла 12 червня 1969 р. на 73 р. ж. Покійна народилася в 1896 р. в Чайчинцях, Крем'янецького пов. і стала членкою УНС в 1922 р. Полишила в смутку сина Юрія, дочок: Віру, Олену і Тіллю. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 16 червня 1969 р. на Mt. Hope Cemetery в Belleville, Ill.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

БУБЛИК МИКОЛА, член УНСоюзу Відд. ч. 127 Б-ва св. о. Николая в Бофало, Н. Й., помер 11 червня 1969 р. на 58 р. ж. Покійний народився 29 травня 1911 р. на Україні, прибув до ЗСА 17 серпня 1950 р. і став членом УНСоюзу в 1952 р. Полишив в смутку дружину Анну, сина Віктора і 2 дочки: Марію і Анну. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 14 червня 1969 р. на Mattheus Cemetery.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

БРОНИСЛАВА ОЕНІВ, членка УНС Відд. 239 у Філядельфії, Па., померла 30-го травня 1969 р. на 66 р. ж. Покійна нар. в 1902 р. в Україні, прибула до ЗСА в 1911 р. і стала членкою УНС в 1936 р. Полишила в смутку мужа Степана і зам. дочки: Ольгу і Степанію та 3 внуків. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 3 червня 1969 р. на St. Mary's цвинтар в Fax Chase, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар Відділу

ЛЮДМИЛА ІВЧЕНКО, членка УНСоюзу Відд. ч. 116 Т-ва Вільні Козаки в Трентоні, Н. Дж., померла 13-го червня 1969 р. на 71 р. ж. Покійна нар. 27-го вересня 1898 р. на Україні, до ЗСА прибула 1950 р. і стала членкою УНС в 1952 р. В останніх роках була головою Контр. Комісії 116 Відділу УНС. Полишила в смутку рідню та приятелів. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 21 червня 1969 р. на Укр. Правосл. Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Шипкевич, секр.

ГРИГОРІЙ КРИССА, член УНС Відд. 179 Б-ва св. Володимира в Ст. Люїз, Мо., помер 3 червня 1969 р. на 78 р. ж. Покійний походив з с. Козова, Україна. Вступив в члени УНС з приїздом до ЗСА, де рівнож працював як рекордовий сек. у Відділі. Покійний полишив у смутку дружину Анастазію, 2 дочки: Анну і Зофію та внуків. Похорон відбувся з Укр. Кат. Церкви при участи родини, приятелів та членів Відд. Похоронено на Резорекшен цвинтарі.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

АННА МЕДИ (Mady), членка УНСоюзу Відд. ч. 106 Б-ва св. о. Николая в Чикаґо, Ілл., померла 20 травня 1969 р. на 79 р. ж. Покійна нар. в 1890 р. в Зах. Україні, прибула до ЗСА в 1912 році і стала членкою УНС в 1916 р. Полишила в смутку дочку Марію, внуків і дальшу родину. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 23-го травня 1969 р. на Фервю з 1969 р. на цвинтар Фервю з укр. кат. церкви св. Михайла.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа Відділу

ПУКІШ ПРОКОП, член УНСоюзу Відд. ч. 367 Т-ва Запорозька Січ в Рочестер, Н. Й., помер 5 червня 1969 р. на 76 р. ж. Покійний нар. 28 березня 1893 р. в Мостищах, пов. Калуш, Зах. Україна і став членом УНСоюзу в 1923 р. Полишив у смутку дочку Марґарету, 2 внуків брата Василя. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 7 червня 1969 р. на цвинтар Holy Sepulchre в Рочестер, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Попович, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6207. Іто наставився скакати.

Я знаю, як діє цей парашут — вони сказали мені там позаду на летовищі, щоби після скоку рахувати до шести і потягнути за це!

Їх уживають тільки у випадку негайної потреби! Чи не пам'ятаєш, як-то професор Клендом ледви не вбив себе об ті скелі!

Ми можемо скочити краще, ніж він зробив! Давай скакати!